

Käyttöturvallisuustiedote

1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

Painatuspäivämäärä 10.09.2014

Versionumero 20

Tarkistus: 02.07.2014

1 Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot**1.1 Tuotetunniste****Kauppanimike:** BISON PLASTIC**1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

Aineen / valmisteen käyttö Liima**1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****Valmistaja/toimittaja:**Bison International
Dr.A.F.Philipsstraat 9
NL-4462 EW Goes
PO Box 160
NL-4460 AD Goes
tel. +31 88 3235700
fax. +31 88 3235800
e mail: msds@boltonadhesives.com**Maahantuoja:**Rakennuskemia Oy
Kerkkolankatu 17
05800 Hyvinkää
tel. 019 457 4400
info@rakennuskemia.fi**Tietoja antaa:** Bison QESH**1.4 Hätäpuhelinnumero:** +358 (0)9 - 471 977 (Myrkytystietokeskus)**2 Vaaran yksilöinti****2.1 Aineen tai seoksen luokitus****Luokitus asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

Flam. Liq. 2 H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

Eye Irrit. 2 H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

STOT SE 3 H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

2.2 Merkinnät**Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti**

Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan.

Varoitusmerkit

GHS02

GHS07

Huomiosana Vaara**Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:**

etyyliasetatti

butanoni

Vaaralausekkeet

H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.

H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

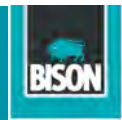
Turvalausekkeet

P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.

P261 Vältä höyryn hengittämistä.

(jatkuu sivulla 2)

FI-G

Kauppanimike: BISON PLASTIC

(jatkuu sivulla 1)

- P280 Käytä silmiensuojainta / kasvonsuojainta.
P370+P378 Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen: Vesisumu, Alkoholeihin tehoton vaahto, Kuivakemikaalisammutin, Hiilidioksidi.
P403+P233 Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna.
P501 Säilytä säiliö(t) noudattaen kansallisia määräyksiä.

Lisätietoja:

EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.

2.3 Muut vaarat**PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**

- PBT:** Ei voida käyttää.
- vPvB:** Ei voida käyttää.

3 Koostumus ja tiedot aineosista**3.2 Seokset****Selostus:** Liima**Sisältää vaarallisia aineita:**

CAS: 141-78-6	etyyliasettaatti	25-50%
EINECS: 205-500-4	Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319;	
Reg.nr.: 01-2119475103-46	STOT SE 3, H336	
CAS: 78-93-3	butanoni	25-50%
	Flam. Liq. 1, H224	
CAS: 67-64-1	asetoni	10-25%
EINECS: 200-662-2	Flam. Liq. 2, H225; Eye Irrit. 2, H319;	
Reg.nr.: 01-2119471330-49	STOT SE 3, H336	

4 Ensiaputoimenpiteet**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****Hengitettyä:**

Huolehditava raittiin ilman saannista. Oireiden esiintyessä pyydetävä lääkärin apua.

Ihokosketuksessa: Aine ei yleensä ärsytä ihoa.**Aineen päästyä silmiin:**

Silmiä huuhdotaan luomet auki juoksevan veden alla useita minuutteja. Oireiden kestäessä käännytään lääkärin puoleen.

Nieltyä: Ei pakoteta oksentamaan, saatettava heti lääkärin hoitoon.**4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet**

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

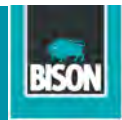
Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

5 Palontorjuntatoimenpiteet**5.1 Sammutusaineet****Sopivat sammutusaineet:**Vesisumu
Alkoholeihin tehoton vaahto
Kuivakemikaalisammutin
Hiilidioksidi**Turvallisuussyistä sopimattomat sammutusaineet:** Täysi vesisuihku**5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**

Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

(jatkuu sivulla 3)

-FI-G-

Kauppanimike: BISON PLASTIC

(jatkuu sivulla 2)

- . **5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
- . **Erikoinen suojarvarustus:** Käytettävä hengityssuojainta.
- . **Lisätiedot**
Tullelle alttiit säiliöt jäädytettävä vesisuihkulla.
Saastunut sammutusvesi on kerättävä erikseen, sitä ei saa päästää viemäristöön.

6 Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

- . **6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Käytettävä suojarvarustusta. Suojautumattomat henkilöt pidettävä loitolla.
- . **6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet:**
Estettävä pääsy viemäreihin, kellareihin ja ojiin.
Estettävä pääsy viemäreihin/pintavesiin/pohjaveteen.
- . **6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet:**
Imettävä nestettä sitovalla aineella (hiekkä, piimaa, hapon sidosaine, yleisidosaine, sahajauho).
Saastunut aine on jätteenä hävitettävä kohdan 13 mukaisesti.
Huolehdittava riittävästä tuuleutuksesta.
- . **6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Turvallista käsittelyä koskevia ohjeita kappaleessa 7.
Henkilökohtaista suojarvarustusta koskevia ohjeita kappaleessa 8.
Aineen hävitystä koskevia ohjeita kappaleessa 13.

7 Käsittely ja varastointi

- . **7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Huolehdittava hyvästä tuuleutuksesta/imusta työpaikalla.
Huolehdittava tilojen hyvästä tuuleutuksesta, myös lattialla (höyryt ovat raskaampia kuin ilma).
- . **Palo- ja räjähdysuojaohjeet:**
Eristettävä sytytyslähdeistä - tupakanpoltto kielletty.
Vältettävä iskuja ja hankautumista.
- . **7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
- . **Varastointi:**
- . **Varastotiloille ja säiliöille asetettavat vaatimukset:**
Säilytettävä viileässä paikassa.
- . **Yhteisvarastointiohjeet:** Ei tarvita.
- . **Lisätietoja varastointiehtoihin:**
Astiat on pidettävä tiiviisti suljettuina.
Varastoitava hyvin suljetuissa astioissa viileässä ja kuivassa paikassa.
- . **7.3 Erityinen loppukäyttö** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

8 Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

- . **Lisäohjeita teknisten laitteiden varustukseen:** Ei muita tietoja, ks. kohta 7.
- . **8.1 Valvontaa koskevat muuttujat**
- . **Aineosat työpaikkakohtaisin valvottavin raja-arvoin:**
141-78-6 etyyliasettaatti
HTP (SF) Lyhytaikaisarvo: 1800 mg/m³, 500 ppm
Pitkäaikaisarvo: 1100 mg/m³, 300 ppm
78-93-3 butanoni
HTP (SF) Lyhytaikaisarvo: 300 mg/m³, 100 ppm
iho

(jatkuu sivulla 4)

FI-G

Kauppanimike: BISON PLASTIC

(jatkuu sivulla 3)

67-64-1 asetoni

HTP (SF) Lyhytaikaisarvo: 1500 mg/m³, 630 ppm
Pitkäaikaisarvo: 1200 mg/m³, 500 ppm

. **Lisäohjeet:** Tiedot perustuvat valmistushetkellä voimassaoleviin luetteloihin.

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**Henkilökohtainen suojavarustus:****Yleiset suoja- ja hygieniatoimenpiteet:**

Noudatettava kemikaalien käsittelyn tavanomaisia varotoimenpiteitä.

Pidettävä loitolla elintarvikkeista, juomista ja rehuista.

Likaantuneet, aineen saastuttamat vaatekappaleet on riisuttava välittömästi.

Kädet on pestävä ennen taukoja ja työn päätyttyä.

Vältettävä kosketusta silmiin.

Vältettävä ihokosketusta ja kosketusta silmiin.

. **Hengityssuoja:** Ei tarpeen.

Käsisuojaus:

Suojakäsineet

Käsineet/liuoteaineita kestävä

Käsinemateriaalin tulee olla tuotetta/ainetta/valmistetta kestävä ja läpäisemätöntä.

Puuttuvien testien vuoksi suositusta soveltuvasta suojakäsinemateriaalista tuotteelle/ valmistelle / kemikaalisekoitteelle ei voida antaa.

Suojakäsinemateriaalin valinnassa on otettava huomioon läpäisyajat, läpäisevyyskerroin ja kuluminen.

Käsinemateriaali

Soveltuvan käsinetyypin valikoima ei riipu yksinomaan materiaalista vaan myös muista laatuominaisuuksista ja vaihtelee eri valmistajilla. Koska tuote on valmiste, joka koostuu eri aineista, ei suojakäsinemateriaalin kestävyys ole ennalta arvioitavissa vaan pitää tarkistaa ennen käyttöä.

Käsinemateriaalin läpäisy aika

Tarkka läpäisy aika on selvitettävä suojakäsinevalmistajalta ja sitä on noudatettava.

. **Pitkäaikaiseen kosketukseen, joka kestää enintään 15 minuuttia, soveltuvat suojakäsineet seuraavista materiaaleista:**

PVC- tai PE-muovista valmistetut käsineet

Silmäsuojus:

Tiiviit suojalasit

. **Kehosuojaus:** Liuoteaineita kestävä suojavaatetus

9 Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

. **9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

. Yleiset ohjeet

. Olomuoto:

Muoto:

Nestemäinen

Väri:

Tuotenimikkeen mukainen

. **Haju:**

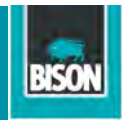
Tyypillinen

. **Hajukynnys:**

Ei määrätty.

(jatkuu sivulla 5)

-FI-G-

Kauppanimike: BISON PLASTIC

(jatkuu sivulla 4)

- . pH-arvo: Ei määrätty.
- . Tilanmuutos
  - Sulamispiste/sulamisalue: Ei määrätty.
  - Kiehumispiste/kiehumisalue: 76 °C
- . Leimahduspiste: < 0 °C
- . Syttyvyys (kiinteä, kaasumainen): Ei voida käyttää.
- . Syttymislämpötila: 460 °C
- . Hajaantumislämpötila: Ei määrätty.
- . Itsesyttyvyys: Tuote ei ole itsestään syttyvä.
- . Räjähdyksvaara: Tuote ei ole räjähdysvaarallinen, kuitenkin räjähdysvaarallisten höyry-/ilmaseosten muodostuminen mahdollista.
- . Räjähdyksrajat:
  - Alempi: 1,8 Vol %
  - Ylempi: 13,0 Vol %
- . Höyrypressio 20 °C lämpötilassa: 233 hPa
- . Tiheys 20 °C lämpötilassa: 0,944 g/cm³
- . Suhteellinen tiheys: Ei määrätty.
- . Höyryn tiheys: Ei määrätty.
- . Höyrystymisnopeus: Ei määrätty.
- . Liukenevuus/sekoittuvuus veteen: Ei sekoittuva tai vain osittain sekoittuva.
- . Jakaantumiskerroin (-oktanoli/vesi): Ei määrätty.
- . Viskositeetti:
  - Dynaaminen 20 °C lämpötilassa: 600 mPas
  - Kinemaattinen: Ei määrätty.
  - Orgaaniset liuoteaineet: 80,0 %
  - Kiinneainepitoisuus: 20,0 %
- . 9.2 Muut tiedot: Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

10 Stabiilisuus ja reaktiivisuus

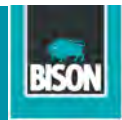
- . 10.1 Reaktiivisuus
- . 10.2 Kemiallinen stabiilisuus
- . Terminen hajoavuus / vältettävät olosuhteet: Ei hajoantumista määräysten mukaisessa käytössä.
- . 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus: Ei tiedossa vaarallisia reaktioita.
- . 10.4 Vältettävät olosuhteet: Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- . 10.5 Yhteensopimattomat materiaalit: Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- . 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet: Myrkyllisten pyrolyysiaineiden muodostumisvaara.

11 Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

- . 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista
- . Akuutti myrkyllisyys:
- . Ensisijainen ärsyttävä vaikutus:
- . iholla: Ei ärsyttävää vaikutusta.

(jatkuu sivulla 6)

FI-G

Painatuspäivämäärä 10.09.2014

Versionumero 20

Tarkistus: 02.07.2014

Kauppanimike: BISON PLASTIC

(jatkuu sivulla 5)

- . **silmiin:** Ärsyttävä vaikutus.
- . **Herkistymistä:** Tiedossa ei ole stabiloivaa vaikutusta.
- . **Toksikologisia lisätietoja:**
Tuote voi aiheuttaa EY:n yleisten luokitusdirektiivien mukaisesti valmisteissa seuraavat vaarat:
Ärsyttävä

12 Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

- . **12.1 Myrkyllisyys**
- . **Vesimyrkyllisyys:** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- . **12.2 Pysyvyys ja hajoavuus** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- . **12.3 Biokertyvyys** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- . **12.4 Liikkuvuus maaperässä** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.
- . **Ekologisia lisätietoja:**
- . **Yleisohjeita:**
Estetään aineen pääsy ohentamattomana tai suurina määrinä pohjaveteen, vesistöihin, viemäristöön.
Vesistövaarallisuusluokka 1 (Oma luokitus): lievästi vesistöä vaarantava
- . **12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
- . **PBT:** Ei voida käyttää.
- . **vPvB:** Ei voida käyttää.
- . **12.6 Muut haitalliset vaikutukset** Merkittäviä lisätietoja ei ole saatavilla.

13 Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

- . **13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
- . **Suositus:**
Ei voida hävittää yhdessä talousjätteiden kanssa. Ei saa päästää viemäristöön.
- . **Puhdistamattomat pakkaukset:**
- . **Suositus:**
Hävitettävä virallisten määräysten mukaisesti.
Pakkaukset, joita ei voida puhdistaa, on hävitettävä samalla tavalla kuin niiden sisältämä aine.

14 Kuljetustiedot

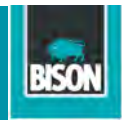
- . **14.1 UN-numero**
- . **ADR, IMDG, IATA** UN1133
- . **14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi**
- . **ADR** 1133 LIIMAT, Erityismääräykset 640H
- . **IMDG, IATA** ADHESIVES
- . **14.3 Kuljetuksen vaaraluokka**
- . **ADR**

- . **luokka** 3 (F1) Palavat nesteet

(jatkuu sivulla 7)

FI-G

6305315 - BISON PLASTIC ADHESIVE CRD 25ML*12 L136

Käyttöturvallisuustiedote
1907/2006/EY, 31 artikla mukainen

CLP Declaration

Painatuspäivämäärä 10.09.2014

Versionumero 20

Tarkistus: 02.07.2014

Kauppanimike: BISON PLASTIC

(jatkuu sivulla 6)

- . Lipuke 3
- . IMDG, IATA
-
- . Class 3 Palavat nesteet
- . Label 3
- . 14.4 Pakkausryhmä
- . ADR, IMDG, IATA III
- . 14.5 Ympäristövaarat:
- . Marine pollutant: Ei
- . 14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle Varoitus: Palavat nesteet
- . Kemler-luku: 33
- . EMS-numero: F-E,S-D
- . 14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti Ei voida käyttää.
- . Kuljetus/lisätietoja:
- . ADR
- . Rajoitetut määrät (LQ) 5L
- . Poikkeusmäärät (EQ) Koodi: E1
Enimmäisnettomäärä sisäpakkausta kohti: 30 ml
Enimmäisnettomäärä ulkopakkausta kohti: 1000 ml
- . Kuljetuskategoria 3
- . Tunnelirajoituskoodi: D/E
- . IMDG
- . Limited quantities (LQ) 5L
- . Excepted quantities (EQ) Code: E1
Maximum net quantity per inner packaging: 30 ml
Maximum net quantity per outer packaging: 1000 ml
- . Huomautuksia: Under certain conditions substances in Class 3 (flammable liquids) can be classified in packinggroup III.
See IMDG, Part 2, Chapter 2.3, Paragraph 2.3.2.2
- . UN "Model Regulation": UN1133, LIIMAT, Erityismääräykset 640H, 3, III

* 15 Lainsäädäntöä koskevat tiedot

- . 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
- . Merkinnät asetuksen (EY) N:o 1272/2008 mukaisesti
Tuote on luokiteltu ja merkitty CLP-asetuksen mukaan.

(jatkuu sivulla 8)

FI-G

Kauppanimike: BISON PLASTIC

(jatkuu sivulla 7)

. Varoitusmerkit

GHS02 GHS07

. Huomiosana Vaara**. Vaaran määräävät komponentit etiketeissä:**etyyliasettaatti
butanoni**. Vaaralausekkeet**H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.**. Turvalausekkeet**P210 Suojaa lämmöltä, kuumilta pinnoilta, kipinöiltä, avotulelta ja muilta sytytyslähteiltä. Tupakointi kielletty.
P261 Vältä höyryn hengittämistä.
P280 Käytä silmiensuojainta / kasvonsuojainta.
P370+P378 Tulipalon sattuessa: Käytä palon sammuttamiseen: Vesisumu, Alkoholeihin tehoton vaahto, Kuivakemikaalisammutin, Hiilidioksidi.
P403+P233 Varastoi paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto. Säilytä tiiviisti suljettuna.
P501 Säilytä säiliö(t) noudattaen kansallisia määräyksiä.**. 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi:**

Kemikaaliturvallisuusarviointia ei ole tehty.

16 Muut tiedot

Annetut tiedot perustuvat tämänhetkisiin tietoihimme. Ne eivät kuitenkaan anna takuuta tuotteen ominaisuuksista eivätkä aikaansaa sopimuksellista oikeussuhdetta.

. Asiaankuuluvat lausekkeetH224 Erittäin helposti syttyvä neste ja höyry.
H225 Helposti syttyvä neste ja höyry.
H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.**. Näyttelyalue ohjelehti:** QESH Department**. Yhteydenottohenkilö:** Reach coördinator**. Lyhenteet ja lyhytnimet:**Flam. Liq. 1: Flammable liquids, Hazard Category 1
Flam. Liq. 2: Flammable liquids, Hazard Category 2
Eye Irrit. 2: Serious eye damage/eye irritation, Hazard Category 2
STOT SE 3: Specific target organ toxicity - Single exposure, Hazard Category 3**. * Tiedot muutettu alkuperäisestä versiosta**

FI-G